

Jeg da betragter Sagen; kommer jeg til at see paa den Stilling, som Gaarden indtager efter Auctionen, med andre Dine, end saalenge jeg stod paa det rene Retspunkt. Jeg har stillet disse Forslag under Nr. 11 og 12, fordi jeg troer, at der bør gøres Forskjel paa den Sum, der skal erlægges af Jorddrotten, og den der skal erlægges af Brugerens Efterladte; fordi det forekommer mig, at der er en stor Forskjel paa dem Fordeel, der tilføres begge Parter. Jeg er gaaet betydelig under den Dvotapart, der er bragt i Forslag af den meget ærede Sndbringer af Lovforslaget, fordi jeg troer, at naar man skal komme til at træffe en Overenskomst af den Art som den her foreliggende, saa maa man ogsaa stille den saaledes, at den virkelig kan blive anvendelig ligeoverfor mange af de Paagjældende. En Dvotapart af $\frac{1}{3}$ er saa stor en Deel, at den i mine Tanker allerede derved vil være til Hindrer for Selveiendoms Fremme. Den vil for mange Fæstere indeholde en Opfordring til ikke at gaae ind paa frivillig Overenskomst, men at foretrække at lade Sagen løbe ud til den Tid, da Fæstet maatte være udløbet, vente, til den Paagjældende var død, og saa see, hvorledes Sagen vilde stille sig. $\frac{1}{3}$ af hele Gaardens Værdi er saa betydelig en Sum, at det er meget fristende at foretrække den frem for at købe Gjenstanden, da det dog altid vil stille sig saaledes, at Interessent fra begge Sider gjøre sig saa vidt gjældende, som Enhver troer, han kan forlige med sin egen Fordeel. Men ikke blot dette; der stiller sig tillige en heel Deel andre Betragtninger frem, som for mig tale saa skarpt imod Forslaget om $\frac{1}{3}$, at det forekommer mig, at dette Punkt maa sær- ligt berøres. Vi vide jo, at der er ikke saa Eiendomsbesiddere, Jorddrotter — denne Betegnelse er jo her brugt —, der ere i den Stilling, at de have Lust til at købe Bøndergods for sigen at afhænde det. Det vilde være en ganske underlig Stilling at bringe disse Folk, naar man her traf en Bestemmelse, som nødte dem til at afgive af den Eiendom, de have kjøbt, saa stor en Part, at de efter Alt, hvad der kan skjønnes, meget vanskelig vilde komme til at opnaa endog den Pris, de selv havde givet, ikke at tale om,

at der jo er en betydelig Deel af Jorddrotterne, der sidde inde med meget store Prioriteter. Der er ganske vist Eiendomme, som ere behæftede med saa mange Prioriteter, følgende efter hverandre, at det kan være meget tvivlsomt om det, der bliver tilovers, naar der gøres op, svarer til en Trededeel. Jeg troer saaledes, det er meget klart, at en Trededeel er en Størrelse, som ikke kan bibeholdes, naar man skal tale om en Ordning paa denne Maade. — Der er under Nr. 13 stillet Forslag om at gjøre en Trededeel til en Fjerdedeel. Jeg har subsidiairt tiltraadt dette Forslag, fordi det altid er en Forbedring fra en Trededeel, men jeg vil uforbeholdent udtale, at jeg anseer en Fjerdedeel for at være en Forholdspart, der er for stor. Jeg anseer en Femtepart fra Jorddrottens og en Sjettepart fra Brugerens Side for at være det Passende. Jeg skulde kunne bequemme mig til at gaae til en Fjerdepart, naar det Andet ikke kan føres igjennem, men jeg vil herved ligesrem udtale, at jeg ubetinget anseer en Femtepart for at være det Rigtige, naar en sly Overenskomst skal stilles saaledes, at der ikke bliver Udfigt til Banffeligheder; der vilde gaae over Manges Kræfter. — Til § 4. har jeg i Forening med et Par andre Herrer stillet Endringsforslaget under Nr. 22, som gaaer ud paa, at der til Paragraphens Slutning skulde føies: „Forbehold og Overenskomster om Afstaaelse af Jord, som ere vedtagne og indførte i Contracten eller Fæstebrevet, forblive uvrækkede“. Jeg vil indrømme, at det maaskee ikke er ubetinget nødvendigt at gjøre denne Tilføielse, men jeg antager dog, at det er en Tydelig-gjørelse, som vil kunne have sin Nytte, fordi de Paagjældende maaskee ellers let kunde fristes til at misforstaae Bestemmelsen i § 4, skjøndt jeg indrømmer, at Tilføielsen, som findes i Forslaget under Nr. 20, der oprindelig ogsaa er et Forslag af mig, som hele Udvalget har optaget, er en Forbedring, hvorved hele Sagen gøres noget tydeligere. Men jeg troer alligevel, det vil være usikkert, at det heromhandlede Stykke føies til, for at det kan staae ganske klart, at slye ældre Overenskomster, der ere vedtagne og indførte i Contracten eller Fæstebrevet, ikke vrækkes ved den